

[Elisabeth Bruun Olesen]

Fru Aase Olesen ville ikke afvise, at det kunne blive dyrere lønningsmæssigt. Ja men det gør det. Allerede i de eksisterende overenskomster er der noget, der hedder forskudttidstillæg, og det er da klart, at de tillæg skal forbedres ganske kraftigt, hvis man overhovedet skulle have noget af det, fru Aase Olesen ønskede sig; så det bliver meget dyrere. Der er vel ingen, der ønsker, at man skal have en hærskare af uorganiserede i de butikker, og det handler om mere end om de små nærbutikker.

Aase Olesen (RV):

Hvis vi skal komme ret meget videre i spørgsmålet om nedsat arbejdstid, så tror jeg, det er nødvendigt, at VS og andre forlader den teori, at alt, hvad der ikke ligger inden for noget, man centralt bestemmer, 35 timer eller 30 timer, skal være forskudt arbejdstid. Det er en af de ting, der lægger gift for kravet om nedsat arbejdstid. Tror man, at man skal have overarbejdstillæg, så snart man arbejder uden for skolernes åbningstid? Det er da en interessant oplysning. Der er ikke spor at sige til, at man fra VS' side forestiller sig, at så er vi henne i år 2000, inden vi kommer så langt.

Så vil jeg gerne sige noget om det med myldretiderne. Det er rigtigt, at vi har den vanvittige fordeling, at alle skal ind på én gang, og når klokken er fem minutter over halv seks, så er der pludselig tomt på gader og stræder. Det var lige præcis det, vi skulle have blødt op, og have lavet en mere fleksibel ordning. Det vil betyde, at man kan aflaste spidsbelastningstidspunkterne og bruge noget af materiellet, også inden for den offentlige transportsektor, på andre tider. Det er overhovedet meningen med dette, at man ikke skal planlægge for disse voldsomme spidsbelastninger. Tænk på, hvordan vores parkeringspladser uden for supermarkederne og brugserne osv. ser ud. De er fuldkommen overfyldte og enormt store, og de ligger tomme hen langt den meste tid af døgnet. Det er en vanvittig måde at planlægge på, og det skyldes det stive system, vi har indrettet vores arbejdsmarked på, og ikke mindst denne stive lov om butikstid.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, be-
tragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 73:

Forslag til folketingsbeslutning om ansættelse af flere ligestillingskonsulenter.

Af Lilli Gyldenkilde (SF) m.fl.

(Fremsat 28/1 86).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Jeg vil gerne begynde med at konstatere, at jeg er helt enig med forslagsstillerne i det påtrængende behov for i den aktuelle arbejdsmarkedssituation at styrke ligestillingsarbejdet for at ændre kønsopdelingen af arbejdsmarkedet og også af uddannelserne.

Det har været et af de gennemgående temaer i arbejdet i regeringens flaskehalsudvalg, siden det blev igangsat i september sidste år. Man har her drøftet konsekvenserne af, at udviklingen på arbejdsmarkedet tyder på en vækst i brancher, hvor kvinderne er underrepræsenteret, samtidig med en negativ vækst i de traditionelt kvindedominerede brancher og sektorer. Hertil kommer, at tilgangen til arbejdsstyrken i de kommende år overvejende vil bestå af kvinder.

Af flere prognoser over beskæftigelsesudviklingen fremgår det, at såfremt der ikke sker en udvidelse af kvindernes uddannelses- og beskæftigelsesvalg ud over de traditionelle kvindedominerede fag inden for den offentlige sektor og de private serviceerhverv, må der forudses en forstærket ubalance mellem udbuddet af og efterspørgslen efter arbejdskraft i de kommende år. Der må derfor for-

[Arbejdsministeren]

udes øgede flaskehalsproblemer, hvis ikke der sættes ind med bestræbelser for at få øget tilgangen af kvinder til væksterhvervene, og samtidig vil mange kvinder stå med uddannelser, der ikke giver beskæftigelse.

Den redegørelse, som ministerudvalget vedrørende flaskehalsproblemer netop har fremlagt, indeholder derfor som et vigtigt delmål, at tilgangen af kvinder til områder med mangel på arbejdskraft, herunder de traditionelt mandsdominerede fag, må søges udvidet. Jeg vil gerne understrege, at den omfattende opgave, det er at nedbryde de traditionsbestemte holdninger til især kvinders kvalifikationer og muligheder på arbejdsmarkedet, kræver en indsats fra flere sider, heriblandt arbejdsmarkedets organisationer, virksomhederne, uddannelses- og arbejdsmarkedsm myndigheder, forældre samt pigerne og kvinderne selv. Jeg finder det derfor meget positivt, at organisationerne har opprioriteret denne problemstilling i den senere tid, og at der fra arbejdsgiverside er iværksat kampagner om fremtidsjob for kvinder.

Men det er klart, at man ikke gennem oplysningskampagner alene kan ændre kvindernes erhvervsvalg. Vi må beklageligvis konstatere, at det kønsopdelte arbejdsmarked har været utrolig stabilt i en lang årrække, og at det er en kompliceret proces at vende denne udvikling. Her mener jeg, at det er fantastisk værdifuldt, at ligestillingskonsulenterne har indsamlet et stort erfaringsmateriale om, hvilke metoder der giver de bedste resultater.

Siden 1981 har der været ansat 14 ligestillingskonsulenter i arbejdsformidlingen, fordelt med en i hver region, som svarer til et amt. Desuden har der i arbejdsdirektoratet været ansat en koordinator, der har støttet og inspireret det lokale arbejde.

Jeg finder, at ligestillingskonsulenterne udgør en væsentlig ressource for videreudviklingen af ligestillingen og en mere jævn kønsfordeling på arbejdsmarkedet og i uddannelsessystemet, og jeg er enig i, at ligestillingsområdet skal opprioriteres. Alt tyder på, at der i de kommende år ikke vil ske drastiske ændringer på det kønsopdelte arbejdsmarked og på uddannelsesområdet. Jeg vil derfor gerne medvirke til en løsning på disse alvorlige problemer i forbindelse med udvalgsbehandlingen, hvad enten det så skal

ske ved en forøgelse af antallet af ligestillingskonsulenter eller på anden måde.

Det er regeringens holdning, at gennemførelsen af flaskehalsredegørelsens forslag kræver aktiv medvirken fra arbejdsmarkedets parter, og bl.a. vil spørgsmålet om, hvordan indsatsen for at påvirke kvindernes erhvervs- og uddannelsesvalg bedst kan gennemføres, blive drøftet med arbejdsmarkedets parter.

Jytte Andersen (S):

Socialdemokratiet kan støtte SFs forslag om flere ligestillingskonsulenter.

Jeg blev lidt i tvivl om, hvorvidt vi talte om den samme sag, da ministeren var heroppe, for sagen er efter det, jeg er bekendt med, den, at på finanslovforslaget blev der vedtaget et socialdemokratisk ændringsforslag om 3 mill. kr., som havde det formål at ansætte flere ligestillingskonsulenter i amterne, specielt i de amter, hvor der var en forholdsvist høj kvindearbejdsløshed. Vi har faktisk betragtet forslaget her som en udmøntning af det ændringsforslag, der på socialdemokratisk foranledning blev vedtaget i december måned.

Vi finder også, det er vigtigt med en opprioritering af ligestillingsarbejdet, og to konsulenter i hvert amt virker ikke afskrækkende på os – tværtimod.

Jeg synes også, der kunne være grund til at overveje – det kan vi selvfølgelig snakke videre om under udvalgsarbejdet – om man ikke på andre områder skulle have ligestillingskonsulenter. Undervisningsministeren har over for mig desværre været meget afvisende over for ligestillingskonsulenter på gymnasieområdet og HF-området, men jeg synes måske, der kunne være en grund til, at vi sagde, at ligestillingskonsulenter også kan placeres andre steder end lige præcis i arbejdsformidlingssystemet.

Jeg synes også, at vi i forbindelse med dette forslag har behov for en diskussion i arbejdsmarkedsudvalget om, hvad baggrunden kan være for, at så mange velkvalificerede ligestillingskonsulenter forlader deres job. Det forekommer mig, at det kunne hænge sammen med, at arbejdsindsatsen er for høj i forhold til de arbejdsvilkår, man tilbyder ligestillingskonsulenterne. Om det så alene har noget med løn at gøre, skal jeg ikke kunne sige; måske har det også noget at gøre med

[Jytte Andersen]

den kollegiale forståelse i arbejdsformidlingerne, at ligestillingskonsulenterne kører træet, når de har været ansat et par år.

Og så en enkelt kommentar til ministerens bemærkning om flaskehalsproblemer. Nu har vi jo haft lejlighed til at læse redegørelsen, og jeg kan forstå, at regeringen har sat megen prestige ind på, at der skulle eksistere et problem. Derfor undrer det mig, at man så ikke over for folketinget gør rede for, hvor stort problemet er. Problemet er jo faktisk ikke så stort, som man umiddelbart skulle forestille sig. Jeg siger ikke dette, for at vi skal lade være at behandle det, for vi skal også behandle det her i folketinget, men lad nu være med at puste problemet så voldsomt op og bruge det som alibi for at ødelægge vores uddannelsessystem. Det synes jeg faktisk ikke er en rimelig måde at gribe den sag an på, som vi er enige om vi skal have løst på en eller anden facon, og helst meget hurtigt.

Vi er altså enige i forslagets indhold.

Connie Hedegaard (KF):

Da mit partis ordfører, fru Jette Thomsen, ikke kan være til stede, skal jeg på det konservative folkepartis vegne sige, at vi ved, at 60 pct. af alle dagpengemodtagere er kvinder, og vi ved, at selv om tilgangen til arbejdsmarkedet i de næste 5 år vil bestå af ca. 200.000 mænd og 200.000 kvinder, så vil vi alligevel få et overvejende kvindeproblem, da der vil afgå 190.000 mænd fra arbejdsmarkedet og kun 100.000 kvinder i samme periode.

For at virksomhederne fortsat skal få kvalificerede medarbejdere nok, må vi satse kraftigt på kvinderne og opprioritere indsatsen for at få kvinderne til at vælge mere utraditionelle job. Det går meget langsomt, og kvinderne vælger i dag stort set kun mellem ca. 30 forskellige fag.

I finansministerens rapport om flaskehalsproblemerne peges der da også på, at man skal styrke arbejdsformidlingen gennem EDB og gennem prognose- og analysevirksomhed forudsige lokale og regionale arbejdskraftsbehov. Regeringen vil styrke bestræbelserne for at påvirke kvindernes erhvervs- og uddannelsesvalg, og i den forbindelse vil vi også i det konservative folkeparti prøve sammen med arbejdsmarkedets parter

at drøfte, hvordan denne indsats kan gennemføres mest hensigtsmæssigt.

Derfor er forslaget om flere ligestillingskonsulenter måske slet ikke så dårligt, og vi vil love at give forslaget en god og seriøs udvalgsbehandling, så vi kan få afklaret, om den ekstra indsats over for kvinderne skal ske gennem ansættelse af ligestillingskonsulenter eller måske på en anden måde.

I den forbindelse vil jeg så sige, at det notat, som arbejdsministeren lovede os under en udvalgsbehandling af et SF-forslag i sidste uge, om arbejdsformidlingens forskellige jobfunktioner, og hvordan den bruger sin tid osv., kunne måske være nyttigt i det udvalgsarbejde, vi skal i gang med om dette forslag. Det kunne godt være, at vi kunne bruge det til også at få en vinkel på specielt kvindernes funktion i den opgave.

Hanne Severinsen (V):

I venstre vil vi heller ikke afvise, at forslaget kan være en af de ting, der kan bevirke, at vi får ændret på kvindernes erhvervsvalg.

Vi betragter faktisk spørgsmålet om kvinders skæve erhvervsvalg som et af de alvorligste ligestillingsproblemer overhovedet, i hvert fald i dette land. Det kan godt være, at man i andre lande har andre problemer, men det, at de unge kvinder vælger så ensidigt, gør, at vi risikerer meget alvorlige ligestillingsproblemer: det bliver kvinderne, der bliver de arbejdsløse.

Det forstærkes af, at vi også har et generationsproblem, der skyldes, at mange af de funktioner, som kvinderne i dag har i erhvervslivet og specielt inden for den offentlige sektor, er funktioner, hvor der nu ikke er behov for mere arbejdskraft, og hvor stillingerne til gengæld er besat med kvinder, der er omkring 35-40 år. Der er i hvert fald lang tid til, at nogle begynder at gå på pension. Det forstærker de unge kvinders problemer, og derfor er det så meget desto mere vigtigt at se på, hvad vi kan gøre.

Det hænger så derudover sammen med flaskehalsproblemet. Vi har i øjeblikket en glædelig stigning i beskæftigelsen inden for det private erhvervsliv, men kvinder har traditionelt ikke valgt det private erhvervsliv helt så meget som mænd, og derfor er der så meget desto mere grund til at styrke arbejdsformidlingen på dette område.

[Hanne Severinsen]

Om det så skal være lige akkurat gennem dette forslag, kan jeg ikke sige. Jeg er ikke sikker på, at det nødvendigvis behøver at styrke en funktion, at man ansætter nogle konsulenter inden for hele systemet og også inden for gymnasiet osv. – man kan måske også instruere folk bedre; der kan være mange forskellige måder. Jeg vil imidlertid gerne også se det lidt i forlængelse af, at folketinget jo faktisk her i efteråret vedtog en handlingsplan om, hvordan man skulle følge op med hensyn til kvinders rettigheder og ligestilling i forlængelse af Nairobi-konferencen. I den forbindelse kunne man jo også forstærke indsatsen, men det er altså noget, som vil fremgå af flaskehalsundersøgelsen, og det er i det hele taget noget, som man er meget opmærksom på i regeringen.

Derfor vil vi som sagt heller ikke afvise, at dette forslag kan indgå i indsatsen, og vi vil derfor medvirke til en positiv udvalgsbehandling.

Estrup (RV):

Jeg kan på det radikale venstres vegne sige, at vi er overordentlig sympatisk indstillet over for dette forslag. Vi har et gunstigt indtryk af ligestillingskonsulenternes virksomhed, og vi ved jo alle sammen, som det også har været fremme i denne debat allerede, at kvindernes problemer på arbejdsmarkedet er et af de største problemer, vi kommer til at stå over for i den kommende tid – dels selve beskæftigelsesproblemet, dels og først og fremmest det kønsopdelte arbejdsmarked, som jo betyder, at kvinderne har en ringere erhvervsuddannelse både i omfang og i type, end mændene i gennemsnit har, og at uddannelsen er mere ensidig; og derfor er kvinderne udsatte i en arbejdsløshedssituation.

Jeg tror, at det er vigtigt, at vi finder de midler, som kan mobilisere den talentmasse, som vi ved ikke er udnyttet i tilstrækkelig omfang i øjeblikket hos den kvindelige del af arbejdsstyrken, men vi ved også, at det er ganske vanskeligt at finde midler, som er virksomme og effektive i forhold til at få kvinder til at skifte fra de traditionelle erhverv til erhverv, der giver bedre beskæftigelsesmuligheder. Derfor må vi faktisk bruge, hvad der foreligger af muligheder, og ligestil-

lingskonsulentordningen er en af dem, der tyder på at kunne give resultater.

Derfor er vi principielt positive over for at gå videre ad den vej. Vi synes måske nok, at vi burde benytte lejligheden i udvalget til at få en bedre information om, hvordan ordningen i detaljer har virket som supplement til det mere generelle positive billede, vi har af ordningen, men derudover kan jeg sige, at vi principielt er helt indstillet på at støtte dette forslag.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

»Vi bliver slidt op. Magtkære mænd, lav løn og en opslidende arbejdsbyrde er ligestillingskonsulenternes hverdag. 11 er foreløbig gået.« Dette var overskriften i Kvindernes Fagblad nr. 10, 1985, om ligestillingskonsulenternes arbejde.

Det er et arbejde, som roses ved enhver given lejlighed af arbejdsministeren, af de borgerlige partier og af stort set alle, der kan krybe og gå, og det er det da også blevet i dag.

Som overskriften imidlertid lyder, er dagligdagen for ligestillingskonsulenterne ikke alt for let. Den skæmmes af, at de ikke har et budget at arbejde ud fra, hvilket vil sige, at ligestillingskonsulenterne må ned på knæ og frem med tiggerhånden, hver gang de ønsker at sætte et projekt eller et kursus i gang. Og så er lønnen uhyggelig lav. Typisk tjener ligestillingskonsulenterne 145.000–150.000 kr. Hvilken mand ville drømme om at arbejde for den løn med den arbejdsbyrde og det ansvar, som er lagt på ligestillingskonsulenternes skuldre? Det er faktisk kun kvindelige idealister, man driver rovdrift på på den måde, og så er arbejdet opslidende ud over alle grænser, fordi det er pionerarbejde.

En af de ligestillingskonsulenter, der holdt op, udtaler: »Efter to år sagde jeg til mig selv: det her kan du ikke holde til, du får et hjerteslag, hvis du fortsætter.« Så holdt hun op, og det var der altså 11 andre der også havde gjort, så da artiklen her var skrevet færdig, var der 12.

Men ligestillingskonsulenternes arbejde har båret frugt. De har fået brudt nogle barrierer ned og sat nogle ting i gang ikke mindst i den offentlige debat. Det er derfor katastrofalt for arbejdet, hvis der sker alt for hurtige og alt for hyppige udskiftninger af

[Elisabeth Bruun Olesen]

ligestillingskonsulenterne. Det tager selvfølgelig tid at sætte sig ind i arbejdet, netop fordi det er et arbejde, man selv skal dyrke op – og taberne bliver de svageste kvinder.

Der er derfor brug for flere løsningsmuligheder på området. Dels er der brug for flere ligestillingskonsulenter, og så er der altså også brug for, at de får en bedre løn, ud over de 12.000 kr., som de fik ved sidste overenskomst.

SFs forslag løser det første problem, nemlig at der er brug for flere ligestillingskonsulenter, og det støtter vi helhjertet. Vi mener, at ligestillingskonsulenterne skal bruges ikke blot til at få kvinderne ind i de traditionelle fag, dvs. mandefagene – det skal de også – men ud over det skal de selvfølgelig bruges til at vejlede og sætte også lidt ældre kvinder i gang med kurser, med nogle nye ting, og de skal opdyrke en masse nye ting, som kan få kvinder i gang på alle områder.

For hvad der er arbejde i, er jo altså en politisk beslutning. Det er f.eks. en politisk beslutning, at der ikke skal ansættes flere inden for det offentlige.

Kofod-Svendsen (KrF):

Jeg mener, det er et rigtigt og vigtigt anliggende, SF peger på i det beslutningsforslag, vi behandler nu. Som det er nævnt tidligere, har kvinder ofte valgt den offentlige sektor, som ikke skal vokse mere, men er oftest gået uden om den private sektor, som nu vokser. Her er det helt oplagt meget vigtigt, at kvinder bliver tilskyndet og opmuntret til at søge en uddannelse, så de får beskæftigelse i den private sektor. Dertil kommer jo, at det varer mange år, før ganske store dele af kvinderne i den offentlige sektor bliver pensioneret, så der yderligere går adskillige år, før der for alvor skal ny arbejdskraft ind i disse stillinger.

Behovet for at gøre en indsats her er derfor til stede, og arbejdsmarkedets parter har også indset det. Arbejdsministeren nævnte, at man fra parternes side var i gang med forskellige informationskampagner for at oplyse og motivere.

Mit parti vil medvirke til velvillig behandling af dette forslag. Det er ikke sikkert, det lige skal gøres, som det er påpeget her, men anliggendet er rigtigt, og vi vil gerne gå ind i en seriøs drøftelse af emnet og få løst det problem, som forslaget peger på.

Dohrmann (FP):

Fremskridtspartiet har ingen medlemmer i finansudvalget, og derfor befinder jeg mig i den situation, at jeg, på trods af at jeg går imod forslaget, gerne vil sige tak for, at SF har givet folketinget mulighed for at drøfte denne sag, fremfor at det eventuelt var dukket op som et aktstykke i finansudvalget uden forudgående debat her i folketinget.

Fremskridtspartiet har den indstilling, at vi går 100 pct. ind for ligestilling. Det gælder løn, det gælder boligforhold, det gælder skattemæssige forhold, det gælder overalt. Men jeg må så også tilføje, at jeg ikke et øjeblik tror på, at ligestilling på nogen som helst måde fremmes ved, at man ansætter yderligere en lang række ligestillingskonsulenter. Det er forslag af den karakter, der måske vinder en vis genklang rundt om i nogle forsamlinger, når man står og kritiserer ligestillingsproblematikken og man så slår ud med arme og ben og siger: ja, men vi skal også have ansat nogle flere ligestillingskonsulenter. Det lyder sikkert smukt og pænt for nogle, men i realiteten hjælper det jo ikke et hak.

Vi kan ikke støtte SFs forslag. Vi betragter det som en unødvendig udgift, en ekstraudgift, som man nu oven i købet vil have udvidet. Ligestilling er som sagt godt, og det er sundt, og det skal man gøre alt for at fremme. Men man skal ikke gøre det ved at ansætte nogle flere ligestillingskonsulenter. Det er spild af penge og ressourcer.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal indledningsvis sige vedrørende hr. Dohrmanns tale, at nu er der mange former for spild af ressourcer. Og så skal jeg i øvrigt lade ligge, at hr. Dohrmann i hvert fald ikke læser nogle af de papirer, der bliver ham tilsendt herinde, for ellers ville han jo vide, at denne problematik er blevet langt vigtigere, end man tidligere troede, fordi den jo indgår i den kendsgerning, at kvinderne er blevet så vigtige i produktionslivet, at vi ikke kan løse vore problemer med hensyn til arbejdskraft i de kommende år, uden at vi sørger for, at kvinderne kommer ind de rigtige steder.

Når det er sagt, skal jeg for en gangs skyld sige tusind tak til samtlige partier med undtagelse af fremskridtspartiet og til arbejdsministeren; det er jeg meget glad for. Det sker jo sjældent, og man sidder og bliver lidt på

[Lilli Gyldenkilde]

undervejs og tænker: nå, det er jo slet ikke den tale, du havde forberedt dig på at holde. Nu skal man sige det modsatte, for jeg havde altså regnet med, at det blev et afslag; det har det jo været tidligere.

Men jeg mente også, at tiden var inde til at prøve en gang til. Tiden arbejder jo mange gange for én, og når et forslag kommer frem igen, har tiden arbejdet så meget for det, at man kan indse fornuften i det. En del af os, der er ordførere her, og arbejdsministeren har jo siddet i arbejdsmarkedsudvalget i mange år, og derfor kender vi disse ting temmelig godt.

Når det derfor bliver sagt fra alle sider, at man er positivt indstillet over for at hjælpe til med at sørge for, at kvindernes erhvervsvalg bliver et andet, således at det bliver kvinderne, der kommer ind i alle utraditionelle fag, og at det i høj grad bliver sådan, at det ikke bliver kvinderne, der fremover ene skal bære arbejdsløsheden, men at man ikke rigtig ved, om dette her er måden, det skal gøres på, så vil jeg gerne lige tage finansministerens redegørelse til folketinget om indsatsen mod flaskehalsproblemerne på arbejdsmarkedet frem. Den er dateret den 18. februar 1986 og er omdelt her i salen.

Det er ret vigtigt for mig at få sagt, at man skal slå op på side 11, og så skal man læse den ene side, der står specielt om kvindernes uddannelses- og erhvervsvalg. Der er slet ikke nogen tvivl om, at man har indset nødvendigheden af, at der bliver gjort noget her, og regeringens egne ord må det jo være, når det står i finansministerens redegørelse. Jeg vil godt have lov til at citere fra side 11:

»Såfremt der ikke sættes ind med bestræbelser på at få øget tilgangen af kvinder til væksterhvervene, vil arbejdskraftmangelen og flaskehalsproblemerne stige, og samtidig vil mange kvinder stå med uddannelser, der ikke giver beskæftigelse.

Ved ansættelse af ligestillingskonsulenter inden for AF-systemet er der allerede påbegyndt en formidling og vejledning, der kan nedbryde de traditionsbestemte holdninger til kvinders og mænds kvalifikationer og muligheder på arbejdsmarkedet.«

Det er altså finansministerens redegørelse, så det må jo være regeringens ord, der står her. Det vil faktisk sige – og det er ikke mindst et svar til fru Hanne Severinsen, som startede med at sige, at hun ikke ville afvise

forslaget og gerne ville gå ind i et positivt udvalgsarbejde, fordi problemstillingen var vigtig at få løst – at jeg mener, vi i udvalgsarbejdet får brug for, at denne rapport kommer frem, idet den peger på nødvendigheden af, at der kommer flere ligestillingskonsulenter. Derfor må vi have den med i det videre arbejde.

Fru Jytte Andersen sagde, at der var problemer, for hvorfor forlader ligestillingskonsulenterne ellers deres job? Jeg er fuldstændig enig med fru Jytte Andersen i, at vi må have kigget nærmere på, hvorfor man forlader de job, om det virkelig er så stressende og så pressede situationer, man er bragt i, at man ikke kan klare det, når man sidder ganske alene. Det tror jeg til dels skyldes noget elementært med hensyn til dette at komme ind og være eneste kvinde, der sidder og arbejder med et bestemt område. Det hjælper, bare der er et par stykker, så man kan tale sammen – og det kan være på tværs af mange forskellige holdninger. Bare det, at man sidder to, der kan tale sammen! Det er vi et par stykker der kan tale med om oppe fra arbejdsmarkedsudvalget. Vi var jo ikke altid enige, men vi var dog to, der kunne snakke om tingene, sådan at man ikke følte sig helt ene og knust nogle gange, når der var lidt kompakt modstand. Det skal siges, at det især var på områder som dette, at arbejdsministeren og jeg kunne samarbejde.

Derfor tror jeg også, at det er vigtigt, når der bliver sagt: lad os prøve at se på, hvordan vi skal løse det her. Man er enig i, at man skal løse problemstillingen. Det er vigtigt, at man indser, at det er ved at ansætte nogle flere ligestillingskonsulenter, man kan komme mange skridt videre. Det kan jo ikke nytte noget, at man er i den situation, at så mange forlader deres job inden for ligestillingsarbejdet, fordi de ikke kan klare det i og med, at de sidder alene, og vi så bare kommer med en ny. Så har vi ikke løst noget som helst. Derfor håber jeg meget på, når vi nu går videre i udvalgsarbejdet, at dette vil fremgå af de erfaringer, man har, og de erfaringer, som naturligvis må være tilgået regeringen og ikke mindst finansministeren, siden der i hans redegørelse kan stå, hvor vigtigt et arbejde disse ligestillingskonsulenter udfører.

Jeg har været meget glad for, at det nu er gået sådan, at det lader til, at vi kan komme

[Lilli Gyldenkilde]

et skridt videre på området med at få peget på, at den ikke går længere med, at kvinder vælger de traditionelle erhverv. Det fører til arbejdsløshed, det fører til, at de bliver overflødige, det fører ud i langtidsløshed og i en fortvivlet situation, når man står som 40-45-årig og der ikke er brug for én mere på arbejdsmarkedet og man så måske er lidt bange for at gå ind og prøve nye metoder, prøve nye uddannelser osv.

Jeg deltager ikke gerne i det grædekor, der siger, at midaldrende kvinder – og det er man jo, når man er 45-50 år – ikke kan lære noget. Det kan man godt. Man har sågar hørt om 76-årige, som var begyndt at gå på universitetet, og det er gået udmærket, så det kan man sagnets.

En af de ting, som jeg også har skrevet i forslagens bemærkninger, er, at en lang række af de langtidsløshedige, som skal have et uddannelsesstilbud – det gælder næsten 70 pct. – er kvinder, og en stor procentdel af dem igen er kvinder på 40-45 år og deromkring. De må hjælpes i gang med uddannelse, det er deres eneste mulighed for at komme tilbage til arbejdsmarkedet; ellers er de dømt til at gå på graduerede dagpenge, og arbejdsmarkedet har brug for dem.

Det er jo det nye, vi kan se tydeligere og tydeligere. Arbejdsmarkedet har virkelig brug for dem, så derfor må der gøres en særlig indsats, og jeg mener, at en af de måder, vi kan gøre det på, og den bedste i udgangspunktet, er flere ligestillingskonsulenter.

Dermed være ikke sagt, at der ikke skal laves en del andet også, for det skal der jo; vejledningsarbejde i det hele taget er jo vigtigt på disse felter.

Jeg skal slutte her med at sige tusind tak sådan en torsdag eftermiddag, hvor vi er ved at skulle lukke af; det er den sidste sag på dagsordenen. Det har været dejligt for en gangs skyld at kunne sige tak til et flertal i folketinget for en positiv behandling af et forslag fra SF.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Jeg føler trang til lige at præcisere, for at der ikke skal være nogen misforståelse, at jeg er fuldstændig enig i de intentioner, fru Lilli Gyldenkilde har. Det, jeg gav udtryk for, var, at problemerne ikke løses ved ligestillings-

konsulenter alene, naturligvis ikke, men jeg kan ikke afvise, at de har haft en stor byrde, og at der har været en manglende kontinuitet, så at de skal forstærkes.

Grunden til, at jeg blev en lille smule betænkelig, var, at fru Jytte Andersen ville have det spredt ud over hele systemet. Så er det, man må sige, at det, vi gerne skulle nå frem til hen ad vejen, er et vejledningssystem, som vejleder kvinderne både med hensyn til studier og med hensyn til arbejdsformidling, og at der i det hele taget sker en ændring af tankegangen også hos de almindelige vejledere. Det må vel i sidste ende være det, der er målet, og så bliver ligestillingskonsulenterne forhåbentlig ikke helt så nødvendige.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg er fuldstændig enig i det sidste, fru Hanne Severinsen siger, at kan vi komme så langt, at man får gjort sig selv overflødig, så er det jo strålende. Men for mig ser det ud, som om der er lang vej, og vi skal altså i gang med at betræde den vej, og det tror jeg også at vi kommer nu. Jeg er i øvrigt enig i, at vejledningssiden er noget af det vigtigste at få taget fat i, fuldstændig enig.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagens overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Valg af 8 medlemmer og 8 stedfortrædere til lønningsrådet.

(Jfr. tidenden sp. 5959).

Formanden:

[Formanden]

Til dette valg er anmeldt følgende valggrupper:

en gruppe på 84 medlemmer: det konservative folkeparti, venstre, centrum-demokraterne, kristeligt folkeparti, fremskridtspartiet og de frie demokrater;

en gruppe på 83 medlemmer: socialdemokratiet, socialistisk folkeparti og venstresocialisterne.

Der foreligger indstilling fra de forskellige grupper om dette valg.

Valgt blev:

Til medlemmer:
Flemming Jensen
Svend Erik Hovmand
Birgith Mørgensen
Poulsgaard
Søren B. Jørgensen
Helle Degn
Bakholt
Ingerlise Koefoed

Til stedfortrædere:
Henning Andersen
Fogh Rasmussen
Nør Christensen
Arentoft
Camre

Tove Lindbo Larsen
Nørgaard-Sørensen
Jes Lunde

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Socialudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Ændrede reguleringsbestemmelser). (Lovforslag nr. L 149).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 11. marts 1986 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl.14.27
